

בבית המשפט המחוזי בירושלים

בעניין שבין:

(	4 (ת.ז. מס')	הנדייה	1.
(	8 (ת.ז. מס')	הנדייה	2.
(	9 (ת.ז.)	הנדייה	3.
(	5 (ת.ז.)	הנדייה	4.
(	8 (ת.ז. מס')	הנדייה	5.
(	6 (ת.ז.)	הנדייה	6.
(	6 (ת.ז.)	הנדייה	7.
(	6 (ת.ז.)	הנדייה	8.
(	0 (ת.ז.)	הנדייה	9.
(	2 (ת.ז.)	הנדייה	10.

משכם

ע"י ב"כ עוה"ד מוחמד דחלה ו/או סוהאד
חמוד ו/או מואייד מיעארי ו/או סאלח
דחלה, ו/או מגידי זיד מרח' אבן בטוטה 4
ת.ד. 1342 ירושלים 91013.

טל: 02-6274070-1; פקס: 02-6274060

Dahleh@bezeqint.net

התובע

- נגד -

1. מדינת ישראל
2. צבא הגנה לישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
עוזי חסון 4, ירושלים
טל': 02-6208177/8, פקס': 02-6222385

הנתבעים

מהות התביעה: כספית – נזקי רכוש
סכום התביעה: 10,060,000 ש"ח

כתב התביעה

1. התובעים בתביעה דנן יהא מיוצגים על-ידי ב"כ לעיל מטעם המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר, אשר כתובתם להמצאת כתבי בי-דין תהיה כנ"ל.
2. הטענות הנטענות בתביעה זו יהיו משלימות ו/או חלופיות ו/או מצטברות, הכל לפי הקשר הדברים והדבקים.

הצדדים:

3. התובעים הם הבעלים של מבנה בן 5 קומות שהיה ממוקם ברח' אלקודס בשכם. שטחה של כל קומה 850 מ"ר, ושטחו הכולל של המבנה, כ- 4200 מ"ר. שלוש קומות העליונות, כוללות 15 דירות. 5 דירות בכל קומה. 10 דירות היו מאוכלסות ע"י התובעים. 3 דירות שימשו כמשרדים. 2 דירות שימשו כדירות מושכרות. שתי הקומות הראשונות שימשו

למסחר, חנויות, ומחסנים לריהוט וחדרי שינה. שתי הקומות הראשונות שימשו את התובעים, בעיקר, כחנויות וכמקומות תצוגה לעסקם, שהוא מכר רהיטים, דברי עץ, חדרי שינה וכד'. שתי הקומות הראשונות שימשו כמרכז העסקי של עסק התובעים שהיו לו סניפים נוספים בגדה המערבית. המבנה היה מבנה עם רמת גימור גבוהה מאוד. המבנה היא מפואר מאוד, והוא אף זכה לכינוי "כלת רחוב שכם". (להלן – המבנה).

4. התובעים 1 עד 8 הם אחים ואחיות. התובעים 9 ו-10 הם הורי התובעים 1 עד 8. התובעים היו משפחה אמידה מאוד. עקב הריסת המבנה על תכולתו, נהרסה המשפחה לחלוטין. הנזק הכספי והנפשי שנגרם להם הוא בלתי נתפס. המשפחה ירדה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא.

5. הנתבעת 1 (להלן הנתבעת), מדינת ישראל, הינה והייתה בכל הזמנים הרלוונטיים לתביעה זו האחראית ו/או המפקחת ו/או בעלת השליטה ו/או המפעילה ו/או המעסיקה ו/או המעבידה ו/או הממונה על פעולותיו ו/או מחדליו של הנתבע 2 (להלן הנתבע) ו/או של החיילים הפועלים בשורותיו, אנשי כוחות ביטחון אחרים של הנתבעת אשר פעלו באיזור טולכרם, וכן האחראית על פעולותיהן של רשויות החקירה ואכיפת החוק ובכלל זה הפרקליטות הצבאית והמשטרה הצבאית החוקרת (להלן רשויות החקירה).

6. כל טענה שתיוחס בכתב תביעה זה לאותם כוחות בטחון ו/או שוטרי מג"ב ו/או שוטרים בכחול, תיראה כמיוחסת גם לנתבעים ביחד ולחוד מכח תורת האורגניות ו/או האחריות השילוחית ו/או מכח יחסי עבודה ו/או מכח ההיתר שנתנו הנתבעים למעשיהם של אותם כוחות בטחון ו/או מכח אישורם למעשים אלה.

תולדות המקרה:

7. ביום 20/2/02 השתלט כוח של הצבא על הבניין. עובר להשתלטות יצאו כל הדיירים מהבניין והועברו לדירה אחת. הצבא החזיק בבניין עד ליום 7/3/02. הדיירים חזרו לבניין ומצאו כי הצבא השאיר מאחוריו "בלגן" גדול, ונזקים גדולים לרכוש.

8. קצינים ישראלים שהגיעו למקום אמרו למשפחה, כי אם נגרם להם נזק כלשהו, הם יכולים לפנות לרשויות הישראליות על מנת לקבל פיצוי.

9. ביום 7/4/02, ארבעה ימים לאחר כניסת הצבא הישראלי לשכם, הגיע אל הבניין כוח גדול של הצבא. החיילים הודיעו ברמקולים, כי על כל הדיירים לפנות מייד את הבניין. הדיירים החלו לברוח מהבניין, משום שהצבא החל להפגין את הבית מטנקים. לאחר מכן, הונחו מטענים בתוך הבניין והוא פוצץ ונהרס לחלוטין.

10. יצויין, כי באותה עת לא היה כל ירי מהבניין או סביבתו הקרובה אל עבר החיילים, בבניין לא היו חמושים או מבוקשים ולא הייתה כל סיבה שהיא להריסתו.

11. התובעים לא הספיקו להוציא ריהוט ו/או ציוד ביתי ו/או חפציים אישיים מהמבנה. המבנה נהרס כליל על תכולתו. התובעים יצאו מבתיהם רק בלבושם. בבית נשאר חפציהם האישיים, כספם, תכשיטי הנשים, וכל יתר הציוד האישי והביתי.

12. יצויין כי הצבא לא הציג בפני התובעים צו הריסה ו/או צו צבאי כלשהו. לתובעים גם לא ניתנה זכות שימוע ו/או השגה ו/או ערר.

טיפול הרשויות בתלונת התובע:

13. ביום 30/6/02 פנו התובעים באמצעות המוקד להגנת הפרט (להלן המוקד) אל היועץ המשפטי של הגדה המערבית, מר שלמה פוליטיס, ואל פרקליט פיקוד המרכז, מר רועי גינות, והתלוננו בפניהם על אשר ארע לביתו ביום 7/4/02. התובעים ביקשו לדעת מדוע נשללה ממנו זכות הטיעון, האם קיים צו הריסה או החלטה אחרת בדבר הריסת מבנהו, ומהו הפיצוי המוצע על-ידי רשויות הצבא עבור הנזק שנגרם לתובע. כמו כן, ביקשו הנ"ל לפתוח בחקירה מקיפה שתבחן את התנהגות החיילים במקום.

רצ"ב העתק הפנייה הנ"ל מיום 30/6/02 ומסומנת כנספח א'.

14. ביום 22/12/02, ולאור אי קבלת תשובה ו/או התייחסות אחרת לפנייה שלעיל, פנה המוקד בתזכורת אל פרקליט פיקוד מרכז ואל היועץ המשפטי של הגדה המערבית, וביקשם לזרז את תגובתם לפנייה מיום 30/6/02.

15. ביום 25/12/02 השיב פרקליט פיקוד מרכז, כי הטיפול בתלונה מתנהל על-ידי יועמ"ש הגדה המערבית.

16. ביום 26/1/03 הודיע מר גיל לימון מלשכת היועמ"ש של הגדה המערבית, כי הפנייה בעניין התובע עודנה בשלבי בירור, והוא ביקש לקבל מסמכים המאששים את טענותיו של התובע.

17. ביום 4/2/03 פנה המוקד שוב אל לשכת היועמ"ש של הגדה המערבית, וצירף לפנייה הנ"ל אישור מעיריית שכם הנוגע להרס הבניין.

18. לאור הזמן הרב שעבר מאז הפנייה מיום 4/2/03, פנה המוקד ביום 1/7/03 אל לשכת היועמ"ש של הגדה המערבית בבקשה לקבל עדכון בדבר מהלך הטיפול בתלונתו של התובע.

19. ביום 2/9/03 נתקבלה תשובה תמוהה מטעם היועמ"ש של הגדה המערבית ביחס לתלונתו של התובע, שם הוא טען כי בניינו של התובע פוצץ לאחר שהוטמן בו חומר נפץ בכוונה לפגוע בחיילים, וכי תשובתם ביחס לפיצויים תישלח בקרוב.

העתק תשובת יועמ"ש הגדה המערבית מיום 2/9/03 רצ"ב ומסומנת כנספח ב'.

20. ביום 1/1/2004 פנה המוקד אל לשכת יועמ"ש הגדה המערבית, וביקש לקבל מענה הולם לשאלת עילת ההריסה, זאת מאחר והטענה כי הבניין פוצץ לאחר שהוטמן בו חומר נפץ בכוונה לפגוע בחיילים, דבר המוכחש, אינה מצדיקה את פינוי הדיירים מן הבניין שלא לצורך נטרול מטען החבלה, אלא לצורך פיצוץ הבניין והריסתו עד היסוד. ביום 22/2/04, לאור אי קבלת מענה לפנייה מיום 1/1/04, נשלחה ללשכת היועמ"ש תזכורת בעניין, אולם גם לפנייה זו לא נתקבלה כל התייחסות ו/או תשובה עד לכתובת שורות אלה.

נטל הראיה:

21. התובעים יקדימו ויטענו כי לא הייתה להם ידיעה ו/או היכולת לדעת מה היו למעשה הנסיבות שגרמו לאירועים אשר הביאו לידי נזקיהם, וכי נזקיהם נגרמו ע"י נכס ו/או דבר שלנתבעים ו/או מה מהם ו/או מי מטעמם הייתה שליטה מלאה עליהם וכי התאונה מתיישבת יותר עם המסקנה כי הנתבעים ו/או מי מהם ו/או מי מטעמם לא נקטו זהירות סבירה מאשר עם המסקנה ההפוכה.

22. על כן, יטענו התובעים כי יש להטיל את נטל חובת הראיה ו/או נטל השכנוע על הנתבעים, שיצטרכו להוכיח ו/או להראות כי לא הייתה רשלנות שיחויבו עליה.

23. לחילופין, התובע יטען כי הנזק שנגרם לו בתאונה נגרם ע"י דבר מסוכן שעלול היה לגרום נזק, ואשר היו בבעלות ו/או בשליטת הנתבעים ו/או מי מהם ו/או מי משלוחיהם ו/או מי משוטריהם ו/או מי מעובדיהם ו/או מי מטעמם.

24. על כן יטען התובע כי על הנתבעים הראיה שלא הייתה לגבי הדבר המסוכן התרשלנות שיחויבו עליה.

25. לחילופין יטען התובע, כי מאחר והתשתית העובדתית כולה ו/או רובה הנוגעת לעניין האירוע שלעיל ו/או הנסיבות המדויקות שגרמו לנזקיהם של התובעים נמצאת ו/או צריכה להימצא בשליטת ו/או בידיעת ו/או בחזקת הנתבעים ו/או הבאים מטעמם, הישירה ו/או העקיפה, וטרם הועברו במלואם לתובע ו/או למי מטעמו, ומאחר וממצאי החקירה שבוצעו מטעם הנתבעת בעקבות אירוע הירי שבנדון ובכללם ממצאי חקירת משטרת ישראל ו/או גורמים אחרים הפועלים מטעם הנתבעת מעולם לא בוצעו כראוי וכדין ו/או מעולם לא הושלמו דים ו/או בכל מקרה לא היה בהם כדי להבטיח את מיצוי הליכי החקירה עד תום לשם הבטחת העמדה לדין של כל הגורמים האחראים לעצם התרחשות האירוע נשוא התיק דין, ומאחר שבהתנהגות זו הגדילו הנתבעים, בין בעצמם ובין באמצעות הגורמים המוסמכים מטעמם, את נזקי התובע, הרי שבשל האמור לעיל, יש לראות בנתבעים, בנסיבות המיוחדות של המקרה עסקינן, כמי שגרמו לתובע, בין בעצמם ובין באמצעות הגורמים המוסמכים מטעמה, "נזק ראיתי" בכל הקשור להוכחת תביעתו של התובע כנדרש, וכי אי לכך ראוי להפוך את "סדר הבאת הראיות" בתיק, כך שהנתבעת תחל בהבאת ראיותיה תחילה ורק אחר כך התובע.

אחריות החיילים שלוחי הנתבעת:

26. התובע יטען כי תפיסת מקרקעיהם, ללא הצגת צווים כחוק וללא מתן זכות טיעון למשפחה, הינה פעולה מינהלית המנוגדת להוראות הדין המינהלי. לא זו אף זו, הנתבעים תפסו את ביתו של התובע, פינו את יושביו, השתלטו עליו, השתמשו בו שלא כדין ופוצצו אותו והרסו אותו, תוך גרימת נזק כבד לבני המשפחה כפי שתואר לעיל, ללא שניתן לתובע ו/או למי מטעמו זכות טיעון ו/או פיצוי הולם ו/או ראוי. הנתבעים ו/או מי מהם

ואו מי מטעמם ואו שלוחיהם ואו עובדיהם ואו הפועלים מכוחם ואו בהנחייתם ואו באחריותם הזיקו ואו הרסו ואו פגעו ואו השמידו רכוש הפרטי של התובע, וגרמו לו להוציא הוצאות רבות מיותרות.

27. האירוע ונזקיו נגרמו בעקבות תפיסה ואו השתלטות ואו פלישה ואו הסגת גבול מצידם של שלוחי הנתבעים ואו היזק לרכוש שנעשה ע"י הנתבעים ושלוחיהם ואו בעקבות רשלנותם ואו פזיזותם ואו חוסר זהירותם ואו קלות דעתם ואו מחדלם ואו הפרת חובות שבחוק ע"י הנתבעים ואו שלוחיהם ואו הפועלים מכוחם ואו בהנחייתם ואו בפיקוחם ואו מטעמם ואו מי מהם, המתבטאים במעשים ואו במחדלים הבאים:

- א. השמדת רכוש הפרטי של אדם שלא כדין;
- ב. גרימת נזק לרכוש הפרטי שלא כדין וללא שום הצדקה;
- ג. חריגה מסמכות תוך גרימת חבלה חמורה לרכוש ואו גרימת נזק כבד לקניינו של אדם אחר;
- ד. עבירה שלא כדי להגן על חייו או גופו, או על חייו או גופו של אדם אחר, או על ערך כלשהוא;
- ה. חריגה מסמכות אשר גרמה נזק לרכוש;
- ו. שימוש לרעה בסמכות, תוך עשיית מעשה שרירותי הפוגע בזכותו של אחר;
- ז. קיום ברשלנות פקודה או הוראה שניתנה, או התרשלות במילוי תפקיד בצבא;
- ח. עשיית מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור;
- ט. הימנעות במזיד ממילוי חובה המוטלת על פי דין, שלא הייתה כרוכה בסכנה גדולה;
- י. הפרת הוראת חיקוק במזיד, במעשה האסור לפי אותו חיקוק או בהימנעות ממעשה שעשייתו נדרשת לפי אותו חיקוק;
- יא. הפרת הוראה שניתנה מאת פקיד או אדם הפועל בתפקיד רשמי ומוסמך לאותו ענין;
- יב. רשלנותם של החיילים ואו החייל ביתס לאדם אחר, שלגביו יש להם באותן נסיבות חובה שלא לנהוג כפי שנהגו, באופן שגרמו לו נזק.
- יג. התנהגות המנוגדת להוראות הפיקוד העליון ואו בניגוד להוראות מטכ"ל ואו בניגוד להוראות פיקודיות ואו מרחביות של צה"ל ואו בניגוד להוראות שניתנו להם על פי דין ואו בניגוד לחובות חקוקות שנועדו לשמור ולהגן על רכושם וקניינם של בני אדם מסוגו של התובע;

יד. החיילים לא פעלו כפי שחייל סביר היה עושה, בנסיבות העניין, כדי למנוע את אירוע המאורע;

טו. הפרת אמונים שגרמה נזק של ממש לאדם;

טז. פגיעה בזכויותיו החוקתיות של התובע המעוגנות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, והיווצרותה של "עוולה חוקתית";

28. התובע אינו יודע את זהותו ו/או שמו של החייל ו/או החיילים אשר ביצעו את המעשה ו/או המחבל שבעקבותיו הוא ניזוק, כולם ביחד ו/או כל אחד מהם לחוד, ועל הנתבעים מוטלת החובה לגלותם ביחד עם כל המסמכים, הדו"חות, הפרטים, החקירות, הצילומים, והנתונים הנוגעים לאירוע נשוא התביעה. הנתבעים מתבקשים כ"כ לגלות את כל רישומי פעולות השטח של כוחות הביטחון ביום האירוע. לאור האמור לעיל, התובע שומר לעצמו את הזכות להעלות טענות נוספות ו/או משלימות ו/או מצטברות ו/או חלופיות עם הגשת המסמכים הנוגעים באירוע נשוא התביעה על-ידי הנתבעים.

אחריות הנתבעים:

29. הנתבעים אחראים למעשי החיילים וזאת בהיותם עובדים שלהם ו/או שלוחיהם ו/או הפועלים מטעמם ו/או בפיקוחם ו/או בהנחייתם ו/או באחריותם ו/או בשליטתם.

30. הנתבעים אחראים למאורע ולנזקיו עקב גזל ו/או רשלנות ו/או חוסר זהירות ו/או פזיזות ו/או קלות דעת ו/או הפרת חובה חקוקה שלהם ו/או של שלוחיהם ו/או של מי מטעמם המתבטאים במעשים ו/או במחדלים הבאים הנטענים בהשלמה ו/או במצטבר ו/או לחילופין:

א. לא פיקחו ו/או לא פיקחו כראוי על כל מעשיהם ו/או מחדליהם של חיילי הצבא בשטחים באופן כללי ו/או באיזור ו/או במקום המאורע בפרט.

ב. לא מילאו את חובותיהם ו/או את ייעודיהם על פי הדין ולדאוג לביטחון תושבי האיזור והתובע בכללם.

ג. לא צפו, למרות שהיו אמורים לצפות, את האירוע ו/או את השתלשלות העניינים שגרמו לאירוע ואף על פי כן לא עשו כלום ו/או לא עשו מספיק למניעת האירוע ו/או למניעת הנזק ו/או להקטנתו.

ד. הפנו לטיפול במאורע כוח בלתי מיומן ו/או שאינו בעל תפקיד פיקודי מתאים.

ה. לא דאגו להבהיר לחיילים את החובות המוטלות עליו בשעת פעילות צבאית.

- ו. לא דאגו להקפיד ו/או להדריך ו/או לפקח על קיום הוראות הדין ו/או החוק ו/או הכללים הנוגעות להתנהגותו ו/או למעשיו ו/או למחדליו בעת מילוי תפקידו ו/או פיקחו והדריכו שלא כיאות את הוראות הדין הנ"ל ו/או לא נתנו הוראות בטיחות כלל ו/או במידה מספקת ו/או לא וידו כי אנשים המסורים להדרכתה, ובמיוחד החיילים שגרמו את הנזק לתובע, ידעו אותן או ישמרו עליהן.
- ז. לא עשו את כל שביכולתם ו/או כל שהיה עליהם לעשות ו/או כל שנכון ו/או דרוש היה לעשות כדי למנוע את המאורע ונזקיו ו/או פעלו בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא שמו לב ו/או לא השגיחו על האנשים המסורים לאחריותה.
- ח. פעלו לא כפי שגורם אחראי, זהיר ונבון היה פועל ועושה בנסיבות המקום והעניין והמקרה כדי למנוע את קרות המאורע.
- ט. נהגו בניגוד לכללי הבטיחות והפרו חובה שבחוק.
- י. פעלו ברשלנות בכך שהתירו לחיילים שפלטו ו/או תפסו את בתיהם של התובעים לפגוע ברכושם ולגרום להם נזק רב שלא כדין.
- יא. פעלו ברשלנות בכך שהתירו לחיילים שהשתמשו בכוח להשתמש בהם שלא כדין.

נזקי התובע:

31. כפי שכבר צויין לעיל, כתוצאה מפעולות החיילים, נהרס הבניין שבו התגוררו התובעים ובני משפחותיהם כליל, על תכולתו.

32. להלן פירוט הנזקים אשר נגרמו לתובעים:

1.	שווי הבניין	7,560,000 ש"ח
2.	תכולת הבניין	1,500,000 ש"ח
3.	הפסד הכנסה עקב הפגיעה בעסק התובעים	300,000 ש"ח
4.	דמי שכירות נכס חלופי	600,000 ש"ח
5.	פגיעה בזכויות החוקתיות של התובעים לרבות בזכות לכבוד לחיי משפחה, לפרטיות וכן פיצוי בגין עוגמת נפש, בזבוז זמן וכד'	100,000 ש"ח

סך הכל:

10,060,000 ש"ח

33. התובעים מבקש לציין כי הסכומים הנקובים בכתב תביעה זה הם על דרך האומדן וההערכה. התובעים שומרים על זכותם לתקן ו/או להוסיף ו/או לשנות את סכומי התביעה, אם וכאשר יתעורר בכך צורך.

34. לבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית והעניינית לדון בתביעה דנן, בהתחשב בגובה סכום התביעה וכן המקום שבשלו אירע המעשה ו/או המחדל ו/או גרימת הנזק.

35. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להזמין את הנתבעים לדין ולחייבם לשלם לתובע את מלוא נזקיו כמפורט בסעיף 30 לעיל, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום האירוע וכן לחייב את הנתבעים בתשלום הוצאות משפט, שכר טרחת עו"ד ומע"מ כדין.

ירושלים, היום ____ בחודש יוני 2004.

מוחמד דחלה, עו"ד
ב"כ התובע